

До: МЕДИУМ „САМО ПРАШАЈ“

Предмет: **Соопштение**

Почитувани,

Асоцијацијата на архитекти на Македонија преку ова соопштение го изразува својот професионален став по повод последната Измена и Дополна на Правилникот за урбанистичко планирање (Службен Весник на Република Северна Македонија, број 104 од 03.05.2022 година).

Изразуваме загриженост од идна примена на измените во правилникот во урбанистичкото планирање, особено на Член 5, кој претставува измена и дополна на Член 117 став 3 од претходниот Правилник за урбанистичко планирање.

Најнапред сметаме дека ставот вака какошто е пропишан е со крајно ограничувачка рамка и создава колизија со одредбите од преамбулата на Законот за урбанистичко планирање, а кои се однесуваат на јавниот интерес, како и целите и начелата пропишани во неа. Тоа всушност создава една апсурдна состојба кадешто пропишаниот став од овој подзаконски акт-Правилник во одредени ситуации може да биде користен како упад во Законот од којшто произлегува.

Конфликтот при изработката и донесувањето на урбанистичките планови со примената на овој став го гледаме со целите пропишани во Законот и тоа во однос на:

- Рамномерниот просторен развој,
- Рационалното уредување и користење на просторот,
- Создавањето и унапредувањето на условите за хумано живеење и работа на граѓаните,
- Надминувањето на урбаните бариери на лица со инвалидитет,
- Одржливиот просторен развој,
- Сочувување на квалитетот и унапредување на животната средина и природата,
- Безбедноста од природни и технолошки катастрофи и хаварији,

а понатаму и со начелата:

- Интегрален пристап во планирањето,
- Остварување на јавниот интерес и заштита на приватниот интерес,
- Хоризонтална и вертикална усогласеност и координација во планирањето и
- Уважување на научно и стручно утврдените факти и стандарди.

Дополнителна можна колизија при примената на овој став би се остварила и со Законот за урбано зеленило кој пропишува минимален процент на зеленило при изработка на урбанистичките планови.

Ставот е непримеллив при стратешкото планирање преку изработка на генералните урбанистички планови, како и при промената на наменската употреба на земјиштето во урбанистичките планови.

Неприменливоста на ставот ја гледаме и во крајно ограничувачката рамка која се однесува на примената на споменатите параметри во него (коефициент на искористеност и процент на изграденост), особено во оние делови на урбанистичките планови кои навистина имаат можност и потреба за развој (како на пример градби за индивидуално домување-куќи или пак кај градби кои обавуваат јавни функции: образование, здравство, социјална заштита, културно наследство, заштита и спасување, инфраструктурата, а индиректно и кај заштитата на животната средина и природата, како и јавниот интерес кој е приоритетен согласно Законот).

Накратко, неговата примена овозможува ограничување на креативниот процес при планирањето кој цели кон хуманизација на просторот (било јавен или приватен), особено кај веќе дијагностицирани проблематични урбанистички решенија за коишто јавноста беше сведок во изминатиот период.

Од социјален аспект примената на овој Член во пракса може да поттикне револт и радикализација на ставовите кај одредени поединци и граѓански групи кои досега партиципираа на својствен начин во процесот на планирање и креирање на просторот.

Скопје
14.05.2022г.

Ви благодариме на соработката,

Асоцијација на архитекти на Македонија - ААМ